

ZAGADNIENIA SYSTEMOWE PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA

pod redakcją Piotra Korzeniowskiego

BIBLIOTEKA PROBLEMÓW PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA

Zakończenie

Analiza zagadnień systemowych prawa ochrony środowiska oraz praca porównawcza zaprezentowanych w książce wielu szkół i kierunków badania prawa ochrony środowiska dają podstawę do wyciągnięcia wniosku, że przedstawione wyniki obejmują bardzo szeroki krąg problemów. Mimo istniejących różnic w traktowaniu wielu zagadnień naukowego poznania systemu prawa ochrony środowiska, rozbieżności wśród podstawowych koncepcji i brak jednolitej metody badania prawa ochrony środowiska, charakterystyczną cechą większości opracowań jest wysunięcie pewnych problemów natury ogólnej. Oczywiście, w każdym z nich inaczej sformułowano założenia teoretyczne przedstawianych zagadnień systemowych prawa ochrony środowiska oraz w inny sposób odpowiadano na kwestie podnoszone przez różne szkoły. Wspólne im wszystkim jest jednak zwrócenie uwagi na takie elementy prawa ochrony środowiska, jak: charakter i struktura prawa ochrony środowiska, określenie celów regulacji prawnej, instytucje i instrumenty ochrony prawnej środowiska czy też potrzeba wypracowania modelu organów ochrony środowiska.

Mamy nadzieję, że myśli sformułowane w tej pracy będą miały również określone znaczenie pragmatyczne. Każdy, kto ma do czynienia ze stosowaniem prawa ochrony środowiska lub też z jego nauczaniem, zdaje sobie bardzo dobrze sprawę z konieczności analizy systemowej. Obecnie być może, szybciej niż kiedykolwiek wcześniej, dokonuje się przebudowa prawa ochrony środowiska. Proces ten często wyprzedza nasze możliwości interpretacyjne, co jest źródłem istotnych nieporozumień także w orzecznictwie.

Celem tej książki była próba odpowiedzi na zasadnicze pytanie: co to jest system prawa ochrony środowiska. Próbując sformułować postulatory określające pożądany kształt systemu prawa ochrony

środowiska, Autorzy rozważali różne ujęcia klasyfikacji zagadnień systemowych prawa ochrony środowiska. Przedstawienie problemów wedle określonych schematów wybranych przez Autorów w celu rozwiązania stojących przed nimi zadań poznawczych świadczy o przyjęciu określonej perspektywy, która umożliwiła bardzo interesujące zaprezentowanie wyników badań opublikowanych w tej książce.

Zajmując się w niniejszym opracowaniu zagadnieniami systemowymi, z natury rzeczy skoncentrowano się wyłącznie na tym jednym aspekcie badania prawa ochrony środowiska. Należy podkreślić, że uwypuklenie wątków analizy systemowej prawa ochrony środowiska dokonane zostało przez redaktora książki na własną odpowiedzialność i że poszczególni Autorzy niekoniecznie mogą się z takim ujęciem zgadzać. Wobec istnienia tak wielu czynników wchodzących w grę, nic dziwnego, że w grupie przedstawicieli nauki prawa ochrony środowiska znajdują się zwolennicy różnych sposobów i metod analizy systemowej prawa ochrony środowiska. Można spodziewać się, że zaprezentowane w tej pracy zbiorowej kierunki badań tego systemu będą przez pewien czas stanowić inspirację do dalszych pogłębionych analiz w tym zakresie. Rozmaitość zaprezentowanych w tej książce poglądów na temat systemu prawa ochrony środowiska nie powinna nikogo dziwić. Analizowany w tej pracy obszar prawa ma bowiem bardzo złożoną strukturę. Przed badaczami prawa ochrony środowiska wyłania się aktualnie wiele problemów związanych z określeniem koncepcji systemu tego prawa.

Praca na tym kierunku aktywności naukowej jest nadal kroczeniem nie przetartymi jeszcze ścieżkami i polega na wyznaczaniu nowych obszarów badań. Podjęcie próby przedstawienia wybranych zagadnień systemowych prawa ochrony środowiska w tak krótkim opracowaniu jest przedsięwzięciem dość ryzykownym. W zaistniałej jednak sytuacji nawet błędy mogą okazać się cenne dla weryfikacji przyszłych hipotez dotyczących budowy systemu prawa ochrony środowiska. Próba wyodrębnienia poszczególnych zagadnień systemowych stanie się w ten sposób wprowadzeniem do dyskusji nad kształtem systemu prawa ochrony środowiska.

Nie ulega wątpliwości, że tworzenie koncepcji modelu systemu prawa ochrony środowiska jest autentycznym wspólnym problemem nauki prawa administracyjnego i prawa ochrony środowiska. Jest to wyraźnie widoczne w okolicznościach dynamicznego poszerzania się obszaru regulacji prawnych chroniących środowisko. Co więcej, wydaje się, że merytoryczne rozstrzygnięcie zagadnienia koncepcji systemu prawa ochrony środowiska może mieć duże znaczenie praktyczne dla stosowania prawa oraz procesu legislacyjnego w najbliższej przyszłości.

Zagadnienie systemowe prawa ochrony środowiska, którym została poświęcona książka, ma wielkie teoretyczne i praktyczne znaczenie w dogmatyce prawa. Rozważania, które wypełniają treść książki, dotyczą wybranych zagadnień prawa ochrony środowiska, tworząc w ten sposób pewien zarys systemowego ujęcia tej gałęzi prawa. Przedmiot badanej problematyki potraktowany zostało przez Autorów w sposób otwarty na zainteresowania i potrzeby przedstawicieli innych dziedzin prawoznawstwa. Ważną częścią składową problemu doskonalenia modelu prawnego ochrony środowiska jest lepsze wykorzystanie instrumentów prawnych pozwalających racjonalnie połączyć różne metody regulacji prawnej w system prawa.

Budowanie mechanizmu ochrony prawnej środowiska jest oczywiście zadaniem wielowymiarowym i wymaga kompleksowego doń podejścia z uwzględnieniem szerokiej analizy systemowej najważniejszych zagadnień z tej dziedziny. Książka poświęcona jest teoretycznemu opracowaniu wybranych zagadnień systemowych prawa ochrony środowiska. Nie obejmuje ona wszystkich stron przedstawionego problemu, co oczywiście trudno jest dokonać w jednej pracy. Koncepcji zagadnień systemowych prawa ochrony środowiska, wysuwanej w pracy, nie można uważać za bezsporną, ale jest ona poważnie uargumentowana i daje asumpt do poważnych przemyśleń.

Oddając w ręce Czytelnika tę książkę, żywimy nadzieję, że wypełni ona istotną lukę w piśmiennictwie dotyczącym analizy systemowej prawa ochrony środowiska. Książka jest pierwszą monografią w serii *Biblioteka Problemów Prawa Ochrony Środowiska*, w ramach którego będą prezentowane poglądy przedstawicieli doktryny oraz praktyków zajmujących stosowaniem prawa ochrony środowiska.

Piotr Korzeniowski

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU
ŁÓDZKIEGO

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl

